

Grundläggande granskning 2024

Alingsås kommun

Nämnd: Överförmyndarnämnden Alingsås kommun

Sammanträdesdatum och beslutsparagraf för nämndens/styrelsens behandling: 2024-09-17

Bakgrund och syfte

Den kommunala revisionen är ett lokalt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet för styrelse och nämnder.

Enligt kommunallagen granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom styrelsens/nämndernas verksamhetsområden, i den omfattning som följer av god revisionsred. Revisorerna prövar:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt
- om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande, samt
- om den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårs- och helårsbokslut.

Den årliga grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Syftet med den grundläggande granskningen är att se huruvida nämnden har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Instruktioner

Svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm.

Revisionsunderlaget ska behandlas av nämnden/styrelsen vid lämpligt sammanträde.

Ifyllt revisionsunderlag med tillhörande bilagor skickas senast **2024-10-17** till Viktoria Bernstam, uppdragsledare/sakkunnig revisor.

Notera att processer, rutiner mm. behöver beskrivas i respektive fält.

Vänligen observera att bilagor som bestyrker svaren behöver skickas in (se separat checklista).

1	Verksamhetsstyrning och uppföljning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden fastställt nämndspecifika mål?	☒	☐	☐	☐
	Beskrivning: Mål för granskning av årsräkningar				
1.2	Utifrån verksamhetens specifika art och uppdrag har nämnden kunnat koppla något mål till fullmäktiges övergripande mål? Nej				
1.3	Har nämnden formulerat målen så att de är mätbara?	☒	☐	☐	☐
	Beskrivning: Målen mäts och följs upp löpande under året.				
1.4	Följer nämnden upp hur måluppfyllelsen utvecklas under året?	☒	☐	☐	☐
	Beskrivning: Varje sammanträde, utöver delårsbokslut och årsbokslut.				
1.5	Vid eventuella avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen?	☒	☐	☐	☐
	Beskrivning:				
1.6	Beslutar nämnden om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?			X	
	Beskrivning: Eftersom nämnden inte har något personalansvar kan nämnden inte göra så mycket åt situationen om det är personalbrist som är orsaken. Nämnden kan dock uppdra åt verksamheten att göra andra prioriteringar inom ramen för sitt uppdrag.				

1.7	Har en verksamhetsplan antagits? Nej, inte utöver budget
-----	---

1.6	Utfall och prognos måluppfyllelse
	<p>Hur ser utfallet ut vid delåret vad avser måluppfyllelsen samt vad är prognosen för helåret? Vänligen ange utfall och prognos för respektive mål (1, 2, 3, 4 osv.)</p> <p>Mål 1: Andel årsräkningar som inkom i tid är granskade per 30 juni. Utfall per delåret: Uppfyllt Prognos helår: Uppfyllt</p> <p>Mål 2: Samtliga årsräkningar är påbörjade 30/6 Utfall per delåret: 9 stycken ej påbörjade 31/8 Prognos helår: Alla påbörjade 31/12</p>

2	Ekonomistyrning och uppföljning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har nämnden fastställt en budget för aktuellt år?	☒	☐	☐	☐
	<p>Beskrivning:</p> <p>Nämndens budget omfattar köp av tjänst från kommunledningskontoret avseende överförmyndarsamverkan, ställföreträdarens arvoden och de förtroendevaldas egna kostnader.</p>				
2.2	Följer nämnden upp det ekonomiska utfallet och upprättar prognoser tillräckligt under året?	☒	☐	☐	☐
	<p>Beskrivning:</p>				
2.3	Får nämnden en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget?	☒	☐	☐	☐
	<p>Beskrivning:</p>				
2.4	Beslutar nämnden om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser?			X	
	<p>Beskrivning:</p> <p>Nämnden har gjort överskott de senaste åren vilket även är prognosen i år. Nämnden har uppmärksammat KSAU på detta för en ramjustering inför 2024, vilket skedde.</p>				

2.5	Vänligen ange nämndens budget för helår, utfall delår och prognos helår samt ev. avvikelse fr budget. Får återkomma med utfall delår
-----	---

3	Intern kontroll	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	<p>Finns det en fastställd internkontrollplan för 2024?</p> <p>Ange datum för nämndens beslut samt antal kontrollmål som ingår i internkontrollplanen. 2024-12-12</p>	☒	☐	☐	☐
<p>Beskrivning:</p>					
3.2	<p>Har en riskanalys genomförts inför val av kontrollmål i 2024 års internkontrollplan?</p>	☐	☒	☐	☐
<p>Beskrivning:</p> <p>I samband med samråd som sker två gånger per år med presidierna i ÖFN har riskerna diskuterats inför förslaget till internkontrollplan.</p>					
3.3	<p>Är nämnden delaktig i riskanalysen som ligger till grund för interkontrollplanen?</p>	☐	☒	☐	☐
<p>Beskrivning:</p> <p>Se 3.2</p>					
3.4	<p>Har uppföljning skett av internkontrollplanen för 2024?</p>	☒	☐	☐	☐
<p>Beskrivning:</p> <p>Delårsbokslut</p>					

3.5	Upprättas en genomförande-/uppföljningsrapport avseende resultatet av genomförda kontroller?	☒	☐	☐	☐
	Beskrivning: Delårsbokslut och årsbokslut				
3.6	Hur ofta sker rapportering av uppföljning/resultatet av den interna kontrollen till nämnden?	☐	☐	☐	☐
	Beskrivning: Delår och helår				
3.7	Fattar nämnden beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☐	☒	☐	☐
	Beskrivning: Inte aktuellt				

4	Övriga frågor överförmyndarnämnden
4.1	<p>Vänligen ange antal ärenden för Alingsås kommun fördelat på:</p> <ul style="list-style-type: none"> -godmanskap 279 st -förvaltarskap 51 st -förmyndarskap 170 st -godmanskap ensamkommande barn 1 st <p>Totalt antal ärenden inom Överförmyndarsamverkan: 501 st</p>
4.2	<p>Finns det balans mellan efterfrågan och antalet ställföreträdare? Till lätta uppdrag ja. Svåra uppdrag, som blivit vanligare, är svårare att rekrytera till.</p>
4.3	<p>Vilka utbildningsinsatser har genomförts för ställföreträdarna under 2024? Grundutbildning</p>
4.4	<p>Vilket arbete och aktiviteter genomför nämnden för att säkerställa en strategisk kompetensförsörjning inom sin verksamhet? Inga eftersom nämnden saknar personalansvar.</p>
4.5	<p>Hur ser personalomsättningen ut inom nämndens verksamhet? Noll personalomsättning sedan februari 2022.</p>

5	Utmaningar och risker
5.1	Redogör för nämndens utmaningar och risker på kort och lång sikt (ange minst 5 områden)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Övertagande av Ales överförmyndarverksamhet kommer medför merarbete och eventuellt längre handläggningstider under en period 2024/2025. 2. Långa handläggningstider i tingsrätten som medför att enskilda inte får hjälp i rätt tid. Ställföreträdaren kommer in sent och det blir onödigt mycket kaos och lidande för den enskilde. 3. Det svenska systemet bygger på att frivilliga lekmän åtar sig uppdraget mot en ersättning som inte motsvarar det arbete som läggs ned. Så länge systemet inte förändras kommer verksamheten alltid att brottas med problematiken i att rekrytera framför allt förvaltare till så kallat svåra uppdrag. Hot, våld, oönskade besök, extremt många kontakter via t.ex. sms och liknande är inslag som är svåra att motivera för någon som förväntas utföra uppdraget på sin fritid mot ett mindre arvode. Detta blir särskilt påtagligt när det öppnar nya boenden i kommunen (privat regi) för personer med komplex problematik. Behovet av tio nya förvaltare kan uppstå mycket kort tid. 4. Det digitala utanförskapet för personer med god man eller förvaltare är ett ständigt närvarande problem. Den som inte själv kan få ut ett bank-ID på grund av att hen inte kan t.ex. läsa och skriva blir exkluderad från stora delar av det digitala samhället. Boka läkarbesök, logga in på olika myndigheters sidor, ta del av digital brevlåda och så vidare. Idag finns ingen teknisk lösning för att en god man ska kunna få ett digitalt ID för att kunna sköta dessa frågor åt sin huvudman, vilket skapar stor frustration och mycket merarbete i utförandet av uppdraget. 5. Brist på kunskap om vad en god man/förvaltare är och gör i samhället i stort är en ständig utmaning. En tydligare lagstiftning och nationell samordning hade underlättat både för ställföreträdare och överförmyndare,